

Akčný plán Záruky pre mladých 2025 - 2027

Financované
Európskou úniou

PROGRAM
SLOVENSKO

MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

1. Úvod

Východisková situácia

Košický samosprávny kraj dlhodobo zápasí s vysokou mierou nezamestnanosti mladých ľudí, najmä tých, ktorí patria do skupiny NEET (osoby, ktoré nie sú zamestnané, nevzdelávajú sa ani sa nezúčastňujú odbornej prípravy). Táto skupina, pozostávajúca z mladých vo veku od 15 do 29 rokov, predstavuje závažný socioekonomický problém, ktorého následky sa prejavujú v zhoršení životných podmienok, prehlbovaní sociálnej exklúzie, či dokonca zvýšenej kriminalite. Regionálna analýza o mladých ľuďoch ohrozených situáciou NEET a v situácii NEET v Košickom kraji (november 2024) uvádza, že táto skupina predstavuje až 25,38 % populácie mladých ľudí v tomto veku. Väčšina z nich má len základné vzdelanie, čo výrazne znižuje ich šance na uplatnenie na trhu práce. Zvlášť zraniteľnými sú ženy a mladí ľudia z vidieckych oblastí, kde sú možnosti stabilného zamestnania obmedzené. Mestské oblasti ako Košice majú nižšie percento NEET, avšak aj tam existuje významná časť mladých ľudí s dlhodobými problémami s integráciou na trh práce.

Táto situácia je dôsledkom viacerých faktorov, ako sú nedostatočné prepojenie vzdelávacieho systému s trhom práce, nedostatočné zručnosti mladých, sociálne a ekonomické bariéry, a tiež nedostatočná koordinácia medzi rôznymi inštitúciami pôsobiacimi v tejto oblasti. Predkladaný akčný plán vznikol ako reakcia na tieto výzvy a potrebu systematického prístupu k ich riešeniu.

Dôvody vzniku akčného plánu

Podľa regionálnej analýzy a diskusií v rámci Platformy regionálnych partnerov (ďalej len „PRP“) boli identifikované hlavné dôvody pre vznik tohto akčného plánu:

1. Vysoká miera NEET mládeže: Údaje zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021 (ďalej len „SODB 2021“) poukazujú na vysoké percentá mladých ľudí v situácii NEET v okresoch Spišská Nová Ves (31,25 %) a Michalovce (31,23 %), ktoré patria medzi najvyššie v regióne. Táto vysoká miera má za následok dlhodobú sociálnu exklúziu, chudobu a riziko vzniku sociálnych patológií.
2. Vzdelanostná nerovnosť: Až 51,61 % mladých NEET má len základné vzdelanie, čo ich zaraďuje medzi najohrozenejšie skupiny na trhu práce. Nedostatočné prepojenie vzdelávacích programov s potrebami pracovného trhu vytvára bariéry, ktoré mladí nevedia prekonať bez cielenej podpory.
3. Rodová nerovnosť: Ženy sú medzi NEET zastúpené výraznejšie ako muži, čo poukazuje na potrebu špecifických opatrení zameraných na zvýšenie zamestnateľnosti žien, najmä v mestských oblastiach.
4. Nedostatok podpory a koordinácie: Analýza identifikovala nedostatok koordinácie medzi verejnými, súkromnými a neziskovými sektormi. Práve koordinácia týchto aktérov je nevyhnutná na efektívne riešenie komplexných problémov mladých NEET.

Vznik akčného plánu a zapojení aktéri

Tento dokument je výsledkom participatívneho procesu, ktorý prebiehal od októbra 2024 do januára 2025. Počas tohto obdobia sa uskutočnili pracovné stretnutia zástupcov viacerých sektorov, vrátane vzdelávacích inštitúcií, zamestnávateľov, mládežníckych organizácií, neziskového sektora a verejnej

správy. Stretnutia mali formu okrúhlych stolov a diskusií, ktorých cieľom bolo identifikovať hlavné výzvy, priority a opatrenia potrebné na efektívne riešenie situácie mladých ľudí v skupine NEET.

Na základe týchto participatívnych stretnutí bola vytvorená PRP, ktorá zohrala kľúčovú úlohu pri príprave a určovaní priorít akčného plánu. PRP bola formálne schválená Zastupiteľstvom Košického samosprávneho kraja (ďalej len „KSK“) 16. decembra 2024. Platforma zahŕňa zástupcov vzdelávacích inštitúcií, zamestnávateľov, mládežníckych organizácií, neziskového sektora a verejnej správy. Celkovo v nej pôsobí 17 členov, ktorí boli zvolení a menovaní na základe participatívnych diskusií a demokratických princípov.

PRP je kľúčovým orgánom pre koordináciu, rozhodovanie a monitorovanie aktivít uvedených v akčnom pláne. Členovia platformy majú za úlohu nielen zabezpečovať realizáciu jednotlivých opatrení, ale aj pravidelne hodnotiť ich efektivitu a navrhovať potrebné korekcie. Proces tvorby akčného plánu bol charakteristický inkluzívnym prístupom, ktorý zohľadňoval potreby a návrhy všetkých zúčastnených strán, čím sa zabezpečila široká podpora a legitimita navrhovaných opatrení.

Zapojení aktéri identifikovali kľúčové oblasti a opatrenia, ktoré by mali byť realizované v rámci plánu:

- **Oblasť vzdelávania:** Zameraná na rozvoj prenositeľných kompetencií mladých ľudí prostredníctvom formálneho a neformálneho vzdelávania. Hlavnými aktivitami sú školenia mäkkých zručností, finančnej gramotnosti, sebaznania a reziliencie, ako aj posilnenie spolupráce medzi školami a mimovládnyimi organizáciami (ďalej len „MVO“). Taktiež je potrebné budovať kapacity a expertízu škôl, aby dokázali pracovať s NEETmi a ich špecifickými potrebami a bariérami pre ukončenie vzdelávania.
- **Oblasť zamestnávania:** Zameraná na kariérové poradenstvo, mentoring, koučing, a vytváranie partnerstiev medzi školami a zamestnávateľmi na uľahčenie prechodu mladých ľudí do pracovného života.
- **Oblasť mládežníckych a občianskych organizácií:** Vytváranie bezpečného a inkluzívneho prostredia pre mladých ľudí, kde sa môžu rozvíjať profesionálne a sociálne schopnosti a zapájať sa do občianskych aktivít.
- **Oblasť verejnej správy:** Zameraná na budovanie multisektorových partnerstiev a podporu jednotných kontaktných miest pre mladých ľudí, ktoré umožnia lepšiu koordináciu a dostupnosť služieb.

Tento participatívny prístup a zapojenie širokého spektra aktérov je nevyhnutné pre dosiahnutie synergických efektov a úspešnú implementáciu opatrení v rámci akčného plánu. Zároveň zaručuje, že navrhované aktivity sú realistické, efektívne a zohľadňujú špecifické potreby mladých ľudí v situácii NEET v Košickom kraji.

Štrukturálny rámec akčného plánu

Akčný plán pre podporu mladých ľudí v situácii NEET v KSK je štruktúrovaný ako plánovací a implementačný dokument s jasne definovanými opatreniami, cieľmi a aktivitami. Tento rámec poskytuje prehľad o tom, ako sa má dokument používať a čo obsahujú jednotlivé opatrenia.

Opis štruktúry jednotlivých opatrení:

Každé opatrenie v tomto akčnom pláne obsahuje:

- Opis opatrenia: Stručný popis účelu a významu opatrenia.
- Oblasti v rámci opatrenia: Tematické alebo realizačné zložky opatrenia.
- Čiastkové ciele: Konkrétne ciele s časovým rámcom na splnenie.
- Aktivity: Presné kroky a činnosti potrebné na dosiahnutie stanovených cieľov.
- Merateľné ukazovatele: Kritériá na hodnotenie úspešnosti opatrenia.
- Identifikované problémy: Problémy, ktoré sa opatrením snažíme riešiť.
- Spôsob riešenia: Opis spôsobu, ako budú tieto problémy riešené.
- Očakávaný dopad: Predpokladané výsledky a prínosy realizácie opatrenia.
- Realizátori aktivít: Subjekty zodpovedné za vykonávanie opatrení a aktivít.

Metodika monitorovania a hodnotenia:

Plnenie jednotlivých opatrení bude pravidelne monitorované a hodnotené prostredníctvom špecifikovaných merateľných ukazovateľov. Monitorovanie a hodnotenie bude realizované na polročnej báze. Zodpovednosť za monitorovanie a predkladanie správ nesie PRP, ktorá zabezpečí zber, analýzu a interpretáciu získaných údajov prostredníctvom zamestnancov budúcich JKM. Výsledky monitorovania a hodnotenia môžu byť podkladom pre aktualizáciu akčného plánu.

Flexibilita a aktualizácie:

Akčný plán je flexibilným dokumentom, ktorý môže byť aktualizovaný na základe výsledkov hodnotenia a monitorovania. Aktualizácie sa uskutočnia v prípade potreby na základe návrhov PRP a schvaľovania Zastupiteľstvom KSK. Tento proces umožní dokumentu efektívne reagovať na dynamicky sa meniace potreby mladých ľudí v situácii NEET v regióne.

2. Opatrenia

Opatrenie 1: Prepájať relevantných aktérov, vytvárať podmienky a poskytovať podporu na získavanie prenositeľných kompetencií mladých ľudí v situácii NEET alebo ohrozených situáciou NEET prostredníctvom rôznych foriem vzdelávania, uľahčujúcich ich sociálnu a pracovnú integráciu.

Opis opatrenia

- Napomáhať v prepájaní relevantných regionálnych a miestnych aktérov naprieč sektormi a prispievať k podpore a vytváraniu priaznivých podmienok k tomu, aby mladí ľudia v situácii NEET, alebo ohrození situáciou NEET získali vo formálnom, neformálnom či v inom vzdelávaní a informálnom učení prenositeľné kompetencie (vedomosti, zručnosti, postoje, hodnoty a správanie), uľahčujúce ich sociálnu a pracovnú integráciu.*

1.1. Oblasť: neformálneho vzdelávania

Táto oblasť sa zameriava na posilnenie prepojenia formálneho a neformálneho vzdelávania, rozvoj kompetencií pre 21. storočie, finančnej gramotnosti, sebapoznania a reziliencie u mladých NEET. Prostredníctvom rôznych vzdelávacích programov a workshopov sa podporuje sociálna integrácia, pracovná pripravenosť a celkové zvýšenie kompetencií mladých ľudí.

Čiastkové ciele (2025 – 2027)

- Zrealizovať minimálne 30 spoločných vzdelávacích programov realizovaných v spolupráci so základnými a strednými školami a MVO, aby sa posilnilo prepojenie formálneho a neformálneho vzdelávania.
- Zrealizovať aspoň 10 školení zameraných na rozvoj mäkkých zručností, pričom minimálne 150 mladých NEET absolvuje vzdelávanie o *komunikačných a rozhodovacích schopnostiach, tímovej spolupráci a riešení konfliktov*.
- Zabezpečiť školenia finančnej gramotnosti pre minimálne 100 mladých NEET, aby získali praktické nástroje na správu financií a prevenciu zadlženia. Poskytnúť komplexné poradenstvo v oblasti financií, zahŕňajúce finančné plánovanie, oddlžovanie, efektívne hospodárenie a predchádzanie zadlžovaniu, s dôrazom na dosiahnutie dlhodobej stability a ekonomickej samostatnosti.
- Umožniť minimálne 100 mladým ľuďom zúčastniť sa programov zameraných na *sebaopoznanie, sebavedomie, sebamanažment, a rezilienciu* prostredníctvom vzdelávacích programov, psychologických workshopov a koučingu.
- Zaviesť a udržať funkčný peer mentoringový systém, kde bude vyškolených minimálne 50 mentorov a vytvorených 15 podporných skupín pre mladých NEET.

Aktivita	Merateľný ukazovateľ	Identifikovaný problém	Spôsob riešenia	Očakávaný dopad
Prepájanie formálneho a neformálneho vzdelávania	Počet min. 30 spoločných vzdelávacích programov medzi školami a MVO	Slabé prepojenie medzi formálnym a neformálnym vzdelávaním	Organizácia spoločných workshopov, zapojenie expertov do škôl	Zvýšenie praktických skúseností študentov, flexibilnejšie vzdelávanie

Rozvoj mäkkých zručností	Počet školení min. 10 a účastníkov min. 150	Nedostatok komunikačných a sociálnych zručností	Kurzy zamerané na riešenie problémov, verejné vystupovanie, tímovú spoluprácu	Zvýšenie zamestnateľnosti mladých NEET
Finančná gramotnosť, realizácia individuálnych a skupinových poradenstiev v oblasti financií	Počet min. 100 mladých NEET	Nízka úroveň finančnej gramotnosti a plánovania osobných financií	Interaktívne workshopy, simulácie reálnych životných situácií, individuálne a skupinové poradenstvo so zameraním na tvorbu a riadenie osobného rozpočtu	Lepšie finančné rozhodnutia, lepšia finančná stabilita a prevencia zadlženia medzi mladými NEET
Rozvoj sebapoznania a reziliencie	Počet min. 100 účastníkov	Nízka odolnosť voči stresu, strata motivácie	Programy na budovanie sebadôvery, koučing, zvládanie stresu	Zvýšenie psychickej pohody mladých
Podpora peer učenia	Počet min. 50 mentorov a 15 podporných skupín	Nedostatok pozitívnych vzorov a podpora v komunite	Školenia pre mladých mentorov, vytvorenie podporných skupín	Zvýšenie sebavedomia, lepšie učenie cez prax

1.2. Oblasť: Formálne / školské vzdelávanie

Táto oblasť sa orientuje na skvalitnenie pedagogických kompetencií učiteľov a na prevenciu predčasného ukončenia vzdelávania. Zahŕňa školenia pre učiteľov, podporu rodičov a zavedenie podporných tímov na školách s cieľom individualizovať vzdelávanie a zlepšiť školskú úspešnosť detí a mládeže v ohrození.

Čiastkové ciele (2025 – 2027)

- Vyškoliť minimálne 50 učiteľov z min. 20 ZŠ/SŠ v oblastiach predchádzania rizík práce s ohrozenou skupinou detí a mládeže, motivácie žiakov a efektívnych metód prevencie predčasného ukončenia vzdelávania.
- Zrealizovať aspoň 10 podporných programov pre rodičov na zvýšenie zapojenia rodín do vzdelávacieho procesu detí.
- Zaviesť systém podporných tímov na minimálne 20 školách, ktoré pomôžu individualizovať vzdelávanie a podporiť žiakov v ohrození školského neúspechu.
- Zrealizovať programy na včasnú predškolskú prípravu s cieľom zapojiť minimálne 100 detí a ich rodičov, aby sa zvýšila pripravenosť detí na školu a zabezpečila ich úspešnosť v prvých rokoch školskej dochádzky.

Aktivita	Merateľný ukazovateľ	Identifikovaný problém	Spôsob riešenia	Očakávaný dopad
Školenia učiteľov v motivácii a prevencii	50 vyškolených učiteľov z min. 20 ZŠ/SŠ	Riziko predčasného ukončenia vzdelávania	Školenia, workshopy	Nižšia miera predčasného ukončenia školy
Podpora rodín vo vzdelávaní	Počet 10 realizovaných podporných programov	Nízka angažovanosť rodičov v školskej dochádzke	Informačné kampane, školenia pre rodičov, rodinné podporné skupiny	Zvýšenie podpory detí pri vzdelávaní
Programy na podporu žiakov v ohrození	Počet 20 zapojených škôl	Vysoké riziko predčasného ukončenia vzdelávania	Individuálne mentoringové programy, školské podporné tímy, doučovacie programy	Zlepšenie školskej úspešnosti, nižšia miera predčasného ukončenia školy
Programy na včasnú predškolskú prípravu	Počet 100 detí/50 rodín/10 komunít zapojených detí a rodičov	Nízka pripravenosť detí na školu	Programy pre rodičov, intenzívna príprava pred nástupom do ZŠ	Vyššia úspešnosť v prvých rokoch školskej dochádzky

1.3. Zamestnávanie

Táto oblasť sa zameriava na zvýšenie zamestnatelnosti mladých ľudí v situácii NEET prostredníctvom kariérového poradenstva, tréningov pracovných zručností, koučovacích a mentoringových programov a podpory partnerstiev medzi školami a zamestnávateľmi. Cieľom je lepšia príprava mladých ľudí na trh práce, ich úspešná integrácia do pracovného života a prevencia dlhodobej nezamestnanosti.

Čiastkové ciele (2025 – 2027)

- Poskytnúť kariérové poradenstvo minimálne 150 žiakom ohrozených situáciou NEET v školách a poradenských centrách, pričom sa zameriavať na individuálne potreby a plánovanie kariéry.
- Zapojiť 100 mladých do koučovacích a mentoringových programov na uľahčenie ich prechodu do pracovného života.
- Vytvoriť aspoň 15 partnerstiev medzi školami a odbornými inštitúciami na zlepšenie praktických a manuálnych zručností žiakov prostredníctvom duálneho vzdelávania a odborných stáží.
- Pripraviť minimálne 150 mladých na úspešný vstup na trh práce prostredníctvom 15 tréningov pracovných zručností a simulácií pracovných pohovorov.
- Poskytnúť ciele kariérové poradenstvo pre minimálne 20 mladých so špeciálnou výchovno-vzdelávacou potrebou (ďalej len „ŠVVP“), pričom sa aktívne zapoja aj ich rodičia.

Aktivita	Merateľný ukazovateľ	Identifikovaný problém	Spôsob riešenia	Očakávaný dopad
Kariérové poradenstvo v školách a centrách	Počet min. 150 NEET	Nízke povedomie o možnostiach trhu práce.	Posilnenie kariérových poradenských centier, spolupráca MVO realizujúcimi programy kariérového poradenstva, programy kariérového poradenstva na školách	Zvýšenie informovanosti a pripravenosti mladých
Koučing a mentoring	Počet min. 10 zapojených mentorov a koučov, min. 100 zapojených mladých NEET	Nedostatok podpory pri plánovaní kariéry	Vytvorenie systematického mentoringového programu	Lepšia orientácia mladých v pracovných možnostiach
Partnerstvá pre praktické zručnosti	Počet 15 partnerstiev so zamestnávateľmi	Nízka praktická pripravenosť absolventov	Prepojenie škôl so zamestnávateľmi Odborné stáže, exkurzie, duálne odbory na školách pre ohrozenú skupinu NEET	Zvýšená zamestnateľnosť absolventov
Tréningy pracovných zručností	Počet 15 realizovaných tréningov (min. 150 mladých ľudí)	Nedostatok praktických skúseností	Organizovanie workshopov a simulovaných pohovorov	Zvýšená pripravenosť mladých na pracovné prostredie
Kariérové poradenstvo pre mládež so ŠVVP	Počet min. 20 zapojených mladých so ŠVVP	Nedostatočná podpora pre mladých so ŠVVP	Cielené poradenstvo a zapojenie rodičov	Zvýšenie šancí na uplatnenie na trhu práce

1.4. Prierezové návrhy

Táto oblasť sa zameriava na podporu inklúzie, peer-to-peer vzdelávanie a zlepšenie dostupnosti služieb pre mladých NEET. Cieľom je posilniť spoluprácu majority a menšín, vytvoriť nové podporné programy a prispôbiť vzdelávacie a zamestnávacie iniciatívy regionálnym potrebám Košického

kraja. Zároveň sa kladie dôraz na lepšiu koordináciu medzi kľúčovými aktérmi v oblasti vzdelávania a zamestnávania.

Čiastkové ciele (2025 – 2027)

- Zrealizovať minimálne 10 inkluzívnych vzdelávacích programov pre mladých NEET, ktoré podporia lepšiu spoluprácu a vzájomné pochopenie medzi majoritou a menšinami.
- Zapojiť minimálne 50 mladých ľudí do vzdelávacích iniciatív typu peer-to-peer, aby si mohli odovzdávať skúsenosti a vzájomne sa podporovať vo vzdelávaní.
- Rozšíriť dostupnosť podporných služieb a programov pre mladých NEET prostredníctvom vytvorenia minimálne 5 nových programov a posilnenia siete organizácií spolupracujúcich s Jednotnými kontaktnými miestami (ďalej len „JKM“).
- Prispôsobiť vzdelávacie a zamestnávacie programy lokálnym špecifikám v minimálne 5 regiónoch, aby boli efektívnejšie a lepšie reagovali na konkrétne potreby mladých NEET v týchto oblastiach.
- Zorganizovať minimálne 2 strategické stretnutia ročne medzi kľúčovými aktérmi z oblasti vzdelávania a zamestnávania mladých NEET s cieľom zlepšiť vzájomnú spoluprácu, koordináciu aktivít a dosiahnuť efektívnejšie riešenia.

Aktivita	Merateľný ukazovateľ	Identifikovaný problém	Spôsob riešenia	Očakávaný dopad
Podpora inkluzívneho prostredia	Počet min. 10 inkluzívnych programov	Nedostatočná spolupráca majority a menšín	Vytvorenie inkluzívnych vzdelávacích iniciatív	Zvýšenie miery spolupráce a inklúzie
Podpora peer učenia	Počet min. 50 zapojených mladých	Nedostatok vzájomnej podpory a učenia sa	Organizácia mentorovaných vzdelávacích skupín	Zvýšenie efektivity vzdelávania
Zlepšenie dostupnosti služieb	Počet min. 5 nových podporných programov	Nízka dostupnosť podporných služieb	Vytvorenie funkčnej siete organizácií s prepojením na JKM a podporou terénnej práce	Zvýšená podpora mladých NEET
Regionálne prispôbenie programov	Počet min. 5 regiónov so zohľadnenými špecifikami	Všeobecné programy nezohľadňujúce lokálne potreby	Prispôbenie programov špecifikám regiónov	Väčšia efektivita vzdelávania a zamestnávania
Spolupráca medzi aktérmi	Počet min. 2 strategické stretnutia ročne	Nízka koordinácia medzi aktérmi	Organizovanie pracovných stretnutí	Zlepšená spolupráca a koordinácia

Opatrenie 2 : Podpora zamestnanosti mladých ľudí v situácii NEET a ich udržanie na pracovnom trhu

Opis opatrenia

Opatrenie sa zameriava na komplexnú podporu mladých ľudí v situácii NEET (Not in Education, Employment, or Training), ktorí čelia rôznym bariéram pri vstupe na trh práce alebo pri udržaní zamestnania. Cieľom je efektívne mechanizmy na ich integráciu do pracovného procesu prostredníctvom individuálneho poradenstva, pracovnej prípravy a spolupráce so zamestnávateľmi. Opatrenie reflektuje aj na potreby zamestnávateľov, ktorým poskytuje odbornú podporu pri inkluzívnom zamestnávaní a implementácii adaptačných programov pre mladých NEET.

2.1. Oblasť: Komplexná podpora mladých ľudí v situácii NEET pre lepšiu zamestnateľnosť, pracovnú udržateľnosť a finančnú gramotnosť

Táto oblasť sa zameriava na zvýšenie zamestnanosti a finančnej gramotnosti mladých NEET prostredníctvom poradenstva, podpory pri získavaní pracovných skúseností. Cieľom je dosiahnuť ich schopnosť udržateľnosti na trhu práce a dosiahnuť ekonomickú samostatnosť a prevenciu finančných rizík.

Čiastkové ciele (2025 – 2027)

- Zabezpečiť pre minimálne 150 mladých NEET individuálne a skupinové intervencie so zameraním na pracovné a kariérové poradenstvo, rozvoj zručností a posilňovanie pracovných návykov, pričom aspoň 20 % účastníkov si nájde zamestnanie alebo sa zapojí do ďalšieho vzdelávania.
- Zapojiť minimálne 50 mladých NEET do aktívnych opatrení na trhu práce (absolventské praxe, stáže, rekvalifikácie), ktorí úspešne absolvuje tieto programy a zvýšia tak možnosť uplatnenia sa na trhu práce.
- Poskytnúť odborné poradenstvo a podporu pri zakladaní samostatnej zárobkovej činnosti (ďalej len „SZČ“) pre minimálne 20 mladých NEET.

Aktivita	Merateľný ukazovateľ	Identifikovaný problém	Spôsob riešenia	Očakávaný dopad
Poskytovanie individuálnych a skupinových intervencií	Počet zapojených min. 150 mladých NEET	Nedostatok individuálnej podpory pri príprave na trh práce	Organizácia pravidelných individuálnych a skupinových konzultácií s odborníkmi	Zvýšenie zamestnateľnosti a pripravenosti mladých NEET na pracovný trh
Sprostredkovanie a podpora využívania aktívnych opatrení na trhu práce	Počet min. 50 mladých NEET zapojených do aktívnych opatrení na trhu práce	Slabé povedomie o možnostiach aktívnych opatrení na trhu práce	Zlepšenie informovanosti a koordinácie medzi zamestnávateľmi a NEET	Vyššia účasť na trhu práce, lepšia pripravenosť na zamestnanie
Podpora samostatnej zárobkovej činnosti (SZČ) ako alternatívy k zamestnaniu	Počet min. 20 mladých NEET	Nízka motivácia a podpora pre podnikanie medzi mladými NEET	Poskytovanie mentoringu, školenia a finančného poradenstva pri zakladaní SZČ	Rast samostatného podnikania a vyššia ekonomická nezávislosť NEET

2.2. Oblasť: Podpora zamestnávateľov pri zamestnávaní NEET a udržateľné programy podpory

Táto oblasť sa zameriava na zabezpečenie udržateľných mechanizmov podpory zamestnávateľov pri zamestnávaní mladých ľudí v situácii NEET. Cieľom je zvýšiť povedomie zamestnávateľov, ich pripravenosť na inkluzívne zamestnávanie a zaviesť efektívne mentoringové a adaptačné programy pre mladých NEET.

Čiastkové ciele (2025 – 2027)

- Zrealizovať minimálne 5 informačných kampaní a cielenú komunikáciu so zamestnávateľmi o možnostiach podpory a výhodách pri zamestnávaní mladých NEET.
- Zrealizovať minimálne 5 odborných školení – odborné školenia pre HR oddelenia a manažérov firiem, ktoré sa zameriavajú na princípy inkluzívneho zamestnávania, praktické metódy integrácie mladých NEET do pracovného prostredia a podporu diverzity na pracovisku.

- Zapojiť minimálne 50 mladých NEET do mentoringových a adaptačných programov v spolupráci so zamestnávateľmi, ktoré umožnia mladým NEET efektívne sa adaptovať na nové pracovné prostredie. Programy budú zahŕňať individuálny mentoring od skúsených zamestnancov, pravidelnú spätnú väzbu a podporu, ktoré pomôžu mladým ľuďom nielen získať, ale aj dlhodobo udržať zamestnanie a úspešne sa integrovať do pracovného kolektívu. Zároveň je dôležité poskytovať mentoring od „case workera“, ktorý môže sprostredkovať prácu a má s daným znevýhodneným uchádzačom o prácu vybudovaný bezpečný vzťah.

Aktivita	Merateľný ukazovateľ	Identifikovaný problém	Spôsob riešenia	Očakávaný dopad
Realizácia Informačných kampaní	Počet 5 informačných kampaní, spolu 30 oslovených zamestnávateľov	Nízka informovanosť zamestnávateľov o dostupných nástrojoch podpory	Organizácia informačných kampaní, distribúcia materiálov a priama komunikácia so zamestnávateľmi s napojením na Úrad práce sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „ÚPSVaR“)	Zvýšenie počtu zamestnávateľov zapojených do zamestnávania NEET
Realizácia odborných školení	Počet 5 zrealizovaných školení	Nedostatok odborných znalostí a skúseností s inkluzívnym zamestnávaním	Organizácia školení pre HR manažérov a lídrov v oblasti inkluzívneho zamestnávania	Zvýšenie pripravenosti firiem na zamestnávanie NEET
Zabezpečenie mentoringových a adaptačných programov	Počet 50 zapojených NEET do programov	Nedostatok podpory pri adaptácii mladých NEET na pracovné prostredie	Zavedenie mentoringových programov, podpora zo strany skúsených zamestnancov, adaptačné školenia	Vyššia udržateľnosť mladých NEET v zamestnaní a ich dlhodobá stabilita na pracovnom trhu

2.3. Efektívna spolupráca s partnermi na udržateľnej integrácii NEET do pracovného prostredia

Táto oblasť sa zameriava na zabezpečenie koordinovaného systému spolupráce medzi kľúčovými aktérmi, ako sú zamestnávatelia, samosprávy, inštitúcie, neziskové organizácie a ďalší partneri. Cieľom je zvýšiť počet mladých NEET úspešne integrovaných pracovných miest prostredníctvom lepšej koordinácie, výmeny informácií a implementácie osvedčených riešení. Nevyhnutnou súčasťou je pravidelná analýza potrieb a bariér NEET na trhu práce a inšpirácia zahraničnými modelmi, ktoré môžu pomôcť pri vytváraní opatrení.

Čiastkové ciele (2025 – 2027)

- Zorganizovať pravidelné pracovné stretnutia a okrúhle stoly zamerané na riešenie konkrétnych výziev pri zamestnávaní mladých NEET, ktoré sa budú konať minimálne 2-krát ročne, s cieľom zlepšiť koordináciu medzi kľúčovými aktérmi.
- Aktualizovať analýzu zameranú na identifikáciu potrieb, rizík a ďalších relevantných faktorov súvisiacich so zamestnávaním mladých NEET, ktorá bude zohľadňovať jednotlivé aktivity opatrení a bude obsahovať návrhy na lepšie nastavenie aktivít a efektívnejšiu prácu s touto skupinou
- Spracovať podrobný prieskum zahraničných modelov podpory mladých NEET a vyhodnotiť minimálne 2 osvedčených postupov, ktoré môžu byť efektívne adaptované a implementované v domácich podmienkach.

Aktivita	Merateľný ukazovateľ	Identifikovaný problém	Spôsob riešenia	Očakávaný dopad
Organizovanie pravidelných pracovných stretnutí a okrúhlych stolov	Počet zrealizovaných stretnutí 2 ročne	Nedostatočná koordinácia a spolupráca medzi aktérmi	Pravidelné organizovanie diskusií a výmeny skúseností medzi zamestnávateľmi, inštitúciami a neziskovými organizáciami	Efektívnejšia spolupráca a implementácia cieľovej podpory pre NEET
Aktualizácia vybraných údajov analýzy potrieb NEET a bariér ich zamestnania formou analytickej správy	Aktualizácia vybraných údajov analýzy 1-krát za 2 roky	Nedostatok dát o špecifických potrebách NEET a prekážkach ich zamestnania	Zber a vyhodnotenie údajov, spracovanie analytickej správy	Cielené nastavenia opatrení na zamestnávanie NEET
Prieskum a vyhodnotenie osvedčených zahraničných modelov	Počet 2 návrhov na adaptáciu osvedčených riešení	Nedostatok overených riešení v domácom kontexte	Identifikácia a analýza úspešných zahraničných prístupov, návrh možností adaptácie	Inšpirácia a možná aplikácia zariadených riešení v domácom prostredí

Opatrenie 3: Vytvoriť bezpečný priestor a komunitu, ktoré poskytujú podporu pre inklúziu, rozvoj profesionálnych a sociálnych schopností, ako aj angažovanosť mladých ľudí v občianskych a dobrovoľných aktivitách.

Opis opatrenia

Toto opatrenie je zamerané na vytvorenie prostredia, v ktorom sa mladí ľudia, najmä tí v situácii NEET (Not in Education, Employment, or Training), môžu cítiť bezpečne a podporovaní. Cieľom je zabezpečiť komplexnú podporu v oblasti inklúzie, odborného a sociálneho rozvoja, ako aj občianskej angažovanosti.

Opatrenie zahŕňa vytváranie bezpečných priestorov na stretávanie a komunitnú činnosť, poskytovanie mentorstva a poradenstva, zabezpečenie prístupu k informáciám a príležitostiam na vzdelávanie a podporu zamestnávania. Zároveň sa zameriava na podporu aktívnej účasti mladých na dobrovoľníckych a občianskych aktivitách, čím sa posilňuje ich spoločenská integrácia a osobný rozvoj. Cieľom je vytvoriť udržateľné a dlhodobé riešenia, ktoré umožnia mladým ľuďom lepšiu integráciu do spoločnosti a trhu práce.

3.1. Oblasť: Inklúzia a podpora pre mladých ľudí v situácii NEET

Táto oblasť sa sústreďuje na posilnenie sociálnej inklúzie mladých NEET, zlepšenie dostupnosti podporných služieb v jazykoch menšín, vytvorenie motivujúcich príkladov a zabezpečenie individuálnej podpory počas kľúčových vzdelávacích prechodov. Dôraz je kladený na rovesnícku podporu, jazykovú dostupnosť, pozitívne vzory a tútoring/mentoring pre lepšiu adaptáciu mladých ľudí na vzdelávacie a životné výzvy.

Čiastkové ciele (2025 – 2027)

- Zabezpečiť dostupnosť a kvalitu služieb pre mladých NEET cez JKM a spolupracujúcich odborníkov v regióne tým, že sa vytvorí a udrží systém pravidelného poskytovania podporných

programov, odborného poradenstva, neformálneho vzdelávania a individuálneho mentorovania, čím sa zvýši ich schopnosť nájsť si zamestnanie alebo pokračovať v štúdiu.

- Vytvoriť podmienky pre pravidelné stretávanie mladých NEET v rovesníckych skupinách a podporovať ich iniciatívu pri realizácii organizovaných aktivít zameraných na vzájomnú podporu, rozvoj sociálnych väzieb a neformálne vzdelávanie, pričom sa zapojí minimálne 150 mladých účastníkov.
- Zabezpečiť dostupnosť podporných služieb v jazykoch menšín tak, aby minimálne 150 mladých NEET malo prístup k informáciám a službám vo svojom preferovanom jazyku, čím sa odstráni jazykové bariéry v komunikácii
- Vytvoriť databázu pozitívnych príkladov / vzorov na základe inšpiratívnych príbehov a živých kníh, ktoré zahŕňajú osobné skúsenosti a úspechy jednotlivcov, s minimálne 15 príbehmi. Táto databáza bude využívaná ako motivačný nástroj v mentoringových a vzdelávacích aktivitách, aby mladí NEET mohli čerpať inšpiráciu a príklady ako prekonať svoje vlastné výzvy.
- Zabezpečiť kombinovaný mentoringový a tútoringový program pre minimálne 50 mladých NEET pri prechode zo ZŠ na SŠ, ktorý poskytne individuálnu podporu v kľúčových momentoch vzdelávacieho procesu, pomôže zvládnuť zmeny a výzvy a podporí osobný rozvoj, aby mladí úspešne zvládli prechod na SŠ a dlhodobo sa v štúdiu udržali.

Aktivita	Merateľný ukazovateľ	Identifikovaný problém	Spôsob riešenia	Očakávaný dopad
Rovesnícke skupiny a podpora iniciatív mladých NEET	Počet min. 150 aktívnych účastníkov Počet min. 6 stretnutí	Absencia bezpečného priestoru, nedostatok sociálnej interakcie a podpory	Vytvorenie priestoru na pravidelné stretávanie a organizované aktivity mladých	Zvýšenie sociálnej integrácie, posilnenie sociálnych väzieb a inklúzie
Dostupná komunikácia v jazyku menšiny	Počet min. 150 mladých NEET s prístupom k informáciám v preferovanom jazyku	Jazykové bariéry pri prístupe k službám a informáciám	Preklad materiálov, poskytovanie tlmočnických služieb	Zvýšená dostupnosť služieb, odstránenie bariér v komunikácii a zvýšenie zapojenia menšinových skupín
Databáza inšpiratívnych príbehov	Počet 15 príbehov v databáze	Nedostatok pozitívnych vzorov a motivačných príbehov	Identifikácia a prezentácia úspešných príbehov v rámci mentoringových a vzdelávacích aktivít	Zvýšenie motivácie mladých NEET k zapojeniu do vzdelávacích a pracovných aktivít
Tútoringový program pre mladých NEET pri prechode zo ZŠ na SŠ	Počet min. 50 mladých zapojených do tútoringového/ mentoringového programu	Riziko predčasného ukončenia štúdia a problémov pri prechode na SŠ	Individuálna podpora, mentorovanie, posilnenie kľúčových vzdelávacích míľnikov a prevencia rizík	Zníženie počtu mladých NEET a zvýšenie ich pokračovania v štúdiu

3.2. Oblasť: Podpora angažovanosti mladých v občianskych a dobrovoľníckych aktivitách

Táto oblasť sa zameriava na posilnenie občianskej angažovanosti mladých NEET prostredníctvom dobrovoľníctva a zapojenia do komunitných aktivít. Cieľom je zvýšiť dostupnosť relevantných príležitostí pre mladých NEET, rozvíjať ich praktické zručnosti, sociálne kontakty a schopnosť ovplyvňovať svoje prostredie prostredníctvom aktívnej účasti v komunitných a občianskych projektoch.

Čiastkové ciele (2025 – 2027)

- Vytvoriť aktívnu spoluprácu s minimálne 10 organizáciami ponúkajúcimi dobrovoľnícke programy, čím sa zlepši prístup mladých NEET k príležitostiam na získanie praktických skúseností a zručností.
- Podporiť zapojenie minimálne 80 mladých NEET do dobrovoľníckych programov a aktivít, čo im umožní získať praktické skúsenosti, rozšíriť sociálne kontakty a posilniť svoje kompetencie pre budúcu zamestnateľnosť a občiansky život.
- Vytvoriť príležitosti pre mladých NEET na aktívnu účasť v komunitných projektoch a občianskych aktivitách, pričom sa zrealizuje minimálne 15 komunitných aktivít s ich aktívnou účasťou, čo im umožní zapojiť sa do rozhodovacích procesov, plánovania a realizácie týchto aktivít.

Aktivita	Merateľný ukazovateľ	Identifikovaný problém	Spôsob riešenia	Očakávaný dopad
Spolupráca s organizáciami ponúkajúcimi dobrovoľnícke programy	Počet min. 10 zapojených organizácií	Obmedzený prístup mladých NEET k dobrovoľníckym príležitostiam	Vytvorenie spolupráce s organizáciami, ktoré ponúkajú dobrovoľnícke aktivity	Zvýšenie dostupnosti dobrovoľníckych príležitostí pre mladých NEET
Dobrovoľnícke programy a aktivity pre mladých NEET	Počet min. 80 mladých zapojených do dobrovoľníckych aktivít	Nedostatok príležitostí na získanie praktických skúseností a sociálnych kontaktov	Podpora účasti mladých NEET v dobrovoľníckych aktivitách a komunitných projektoch	Rozvoj sociálnych kontaktov a praktických zručností mladých NEET
Zapojenie mladých NEET do komunitných projektov	Počet min. 15 realizovaných komunitných aktivít s účasťou mladých NEET	Nízka sociálna angažovanosť a obmedzené možnosti podieľať sa na rozhodovacích procesoch	Podpora zapojenia mladých NEET do komunitných iniciatív a podujatí	Zvýšenie sociálnej angažovanosti mladých NEET a ich schopnosti ovplyvňovať komunitné prostredie

3.3. Oblasť: Prístup k informáciám a spolupráca pre podporu mladých a predchádzanie statusu NEET

Táto oblasť sa zameriava na zlepšenie prístupu mladých NEET k informáciám a na posilnenie spolupráce medzi mládežníckymi a občianskymi organizáciami. Cieľom je efektívnejšia výmena informácií, lepšie využívanie existujúcich príležitostí a zvýšenie povedomia o problematike NEET, aby sa predchádzalo vzniku nových prípadov.

Čiastkové ciele (2025 – 2027)

- Zriadiť a udržiavať platformu pre pravidelné stretávanie mládežníckych a občianskych organizácií, pričom sa stretnutia uskutočnia minimálne 2-krát ročne a zapojí sa do nich minimálne 15 organizácií. Cieľom je zlepšiť výmenu informácií, dobrej praxe a skúseností pri práci s mladými NEET.
- Vytvoriť a pravidelne aktualizovať databázu ponúk a príležitostí pre mladých NEET (stáže, vzdelávacie programy, podporné aktivity), ktorá bude sprostredkovaná všetkým relevantným partnerom pracujúcim s cieľovou skupinou, pričom sa bude merať počet organizácií, ktoré ju aktívne využívajú, s cieľom zapojiť minimálne 10 organizácií.
- Zrealizovať minimálne 5 osvetových kampaní s cieľom zvýšiť povedomie verejnosti o problematike NEET, dostupných riešeniach a prevencii vstupu mladých ľudí do statusu NEET. Kampane budú zahŕňať účasť odborníkov a podporovať komunitnú spoluprácu.

Aktivita	Merateľný ukazovateľ	Identifikovaný problém	Spôsob riešenia	Očakávaný dopad
Platforma pre spoluprácu mládežníckych a občianskych organizácií	Počet realizovaných stretnutí 2 ročne, zapojených organizácií 15	Nízka úroveň výmeny informácií a dobrej praxe	Organizovanie pravidelných stretnutí a výmena skúseností medzi organizáciami	Zlepšenie spolupráce medzi organizáciami a efektívnejšia podpora mladých NEET
Databáza príležitostí a ponúk pre mladých NEET	Vytvorená databáza - počet min. 10 organizácií aktívne využívajúcich databázu	Nedostatok informácií o dostupných príležitostiach	Vytvorenie a pravidelná aktualizácia databázy ponúk	Zvýšenie dostupnosti príležitostí pre mladých NEET a ich zapojenie do vzdelávacích a pracovných programov
Realizácia informačnej kampane o stratégii a dostupných opatreniach pre NEET	Počet min. 5 realizovaných kampaní, Počet min. 200 oslovených osôb (mladých ľudí, samospráv, neziskových organizácií, inštitúcií, a i aktérov)	Nízka informovanosť o NEET a možnostiach prevencie	Organizovanie informačných kampaní so zapojením odborníkov a komunitných aktérov, využitie sociálnych sietí, informačných materiálov, verejných podujatí na šírenie informácií o stratégii	Zvýšenie povedomia o problematike NEET, predchádzanie vzniku nových prípadov a angažovanosti subjektov v implementácii stratégií

Opatrenie 4: Budovanie funkčných partnerských vzťahov a multisektorovej spolupráce, realizácia efektívnych opatrení na podporu cieľových skupín.

Opis opatrenia

Budovať funkčnú sieť organizácií a inštitúcií, ktoré aktívne podporujú mladých ľudí v situácii NEET, alebo ohrozených situáciou NEET. Spolupracovať s nimi pri zabezpečovaní činností Jednotných kontaktných miest a navzájom ich prepájať v záujme vzniku synergických efektov pri práci s cieľovými skupinami. Cieľom je vytvoriť udržateľné a dlhodobé riešenia, ktoré umožnia mladým ľuďom lepšiu integráciu do spoločnosti a trhu práce.

4.1. Oblasť: Implementácia jednotnej stratégie na riešenie problematiky NEET

Táto oblasť sa zameriava na zavedenie jednotnej stratégie pre riešenie problematiky mladých NEET na regionálnej úrovni. Cieľom je koordinovaná spolupráca samospráv, škôl, neziskových organizácií a ďalších subjektov pri podpore mladých NEET. Dôležité je začlenenie stratégie do rozvojových dokumentov, zvýšenie informovanosti prostredníctvom kampaní, koordinované zdieľanie údajov a systematické monitorovanie trendov a výziev pre adaptáciu opatrení.

Čiastkové ciele (2025 – 2027)

- Implementácia jednotnej stratégie na riešenie problematiky NEET, ktorá sa stane kľúčovým nástrojom pre samosprávy, neziskové organizácie, školy a ďalšie subjekty a ktorá bude záväzne zapracovaná do strategických dokumentov (Plán hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (PHRSR), komunitné plány) minimálne 20 % samospráv, škôl a relevantných organizácií v regióne.
- Zaviesť systém zdieľania a koordináciu údajov o NEET medzi neziskovými organizáciami, krajskými inštitúciami a ďalšími relevantnými partnermi, ktorý bude obsahovať minimálne 5

klúčových indikátorov na sledovanie vývoja situácie NEET a umožní priebežnú aktualizáciu opatrení a efektívne smerovanie zdrojov podľa aktuálnych potrieb skupín.

- Systematicky monitorovať sociálne trendy a výzvy mladých NEET na Slovensku aj v zahraničí prostredníctvom pravidelných analýz dát, štúdií a odborných stretnutí, pričom minimálne 1-krát ročne sprostredkovať nové poznatky relevantným inštitúciám a organizáciám

Aktivita	Merateľný ukazovateľ	Identifikovaný problém	Spôsob riešenia	Očakávaný dopad
Integrácia stratégie do rozvojových dokumentov	Počet aktualizovaných dokumentov (min. 5 PHRSR, komunitných plánov a ďalších rozvojových stratégií)	Absencia jednotnej stratégie pre prácu s NEET a jej zapracovanie v dokumentoch samospráv, miest a obcí, čo bráni systematickému riešeniu problematiky	Spolupráca so samosprávami, neziskovými organizáciami a školami pri integrácii stratégie do ich rozvoja dokumentov	Stratégia sa stane súčasťou dlhodobého plánovania, čím sa zabezpečí jej realizácia, financovanie a záväzné opatrenia na podporu NEET
Zavedenie systému zdieľania a koordinácie údajov o NEET	Vytvorený systém, počet min. 5 kľúčových indikátorov	Nedostatočné dáta vedú k neefektívnemu plánovaniu opatrení	Vytvorenie jednotného systému zberu, analýza a zdieľanie údajov medzi partnermi	Opatrenia budú prispôbené aktuálnym potrebám NEET a efektívnejšie smerovanie zdrojov
Monitorovanie sociálnych trendov a analýza výziev mladých NEET	Počet min. 2 analytických správ a štúdií distribuovaných relevantným partnerom	Nedostatok aktuálnych dát o potrebách a trendoch v práci s mladými v situácii NEET	Pravidelné analýzy, diskusie s odborníkmi a prepojenie s regionálnymi aktérmi	Flexibilnejšie a efektívnejšie opatrenia pre mladých NEET v regióne

4.2. Oblasť: Koordinovaná spolupráca a referovanie na relevantné inštitúcie pri riešení problematiky NEET

Táto oblasť sa zameriava na vytvorenie systému koordinácie a efektívneho referovania mladých ľudí v situácii NEET k relevantným inštitúciám a službám, ktoré im umožnia rýchly prístup k potrebnej podpore, vzdelávaniu, zamestnaniu alebo odbornej príprave. Dôraz sa kladie na medzisektorovú spoluprácu verejného, neziskového sektora a zamestnávateľov. Oblasť sa špecificky venuje aj podpore marginalizovaných rómskych komunít a identifikuje potrebu vzdelávania budúcich pedagógov pre prácu s mladými NEET.

Čiastkové ciele (2025 – 2027):

- Zvýšiť efektívnosť referovania mladých ľudí z NEET skupín k relevantným inštitúciám štátnej správy a samosprávy (ÚPSVaR, školy, sociálne služby, poradenské centrá, probační úradníci, organizácie pracujúce s marginalizovanými komunitami) prostredníctvom JKM, čím sa zlepší ich prístup k dostupným službám.
- Vytvoriť efektívnu sieť spolupráce medzi verejným sektorom, neziskovými organizáciami, školami a zamestnávateľmi, ktorá prepojí minimálne 10 organizácií a uskutoční minimálne 2 spoločné pracovné stretnutia ročne pre koordináciu a implementáciu aktivít zameraných na podporu mladých NEET.

- Zabezpečiť aktuálne informácie o dostupných službách a podporu pri orientácii v administratívnych procesoch, aby mladí ľudia v NEET skupine mali lepší prístup k vzdelávaniu, zamestnaniu alebo odbornej príprave.
- Zvýšiť podporu pre marginalizované rómske komunity (ďalej len „MRK“) zapojením Úradu splnomocnenca pre rómske komunity, ktorý bude prostredníctvom podporných tímov poskytovať minimálne 150 adresných poradenstiev a sprevádzať uchádzačov na pracovné pohovory.

Aktivita	Merateľný ukazovateľ	Identifikovaný problém	Spôsob riešenia	Očakávaný dopad
Zvýšenie efektívnosti referovania mladých ľudí z NEET k relevantným inštitúciám	Počet min. 150 sprostredkovaných kontaktov	Nedostatočné prepojenie mladých ľudí s dostupnými službami a inštitúciami	Vytvorenie a posilnenie partnerstiev medzi JKM a relevantnými inštitúciami, pravidelná komunikácia, efektívna distribúcia	Zvýšenie počtu mladých ľudí, ktorí využívajú služby ÚPSVaR, sociálnych služieb a vzdelávacích programov
Stretnutia pracovnej skupiny aktérov na riešenie problematiky NEET	Počet min. 10 zapojených organizácií, počet min. 2 zrealizovaných stretnutí ročne	Nedostatočná koordinácia medzi aktérmi, ktorí pracujú s NEET	Organizovanie pracovných stretnutí, vytvorenie koordinátora pre sieťovanie partnerov	Zlepšená koordinácia a efektívnejšia pomoc mladým ľuďom v NEET
Zabezpečenie aktuálnych informácií o dostupných službách a podpora pri navigácii v administratívnych procesoch	Vytvorenie a distribúcia min. 500 tlačovín (propagačných materiálov) s možnosťami podpory pre NEET počet 3 kampaní na sociálnych sieťach ročne, počet min. 5 informačných dní ročne	Nedostatok informovanosti mladých ľudí o možnostiach vzdelávania, zamestnania a podpory	Vytváranie informačných materiálov, webových zdrojov, organizovanie informačných dní	Zvýšená informovanosť mladých ľudí o možnostiach uplatnenia
Podpora mladých NEET cez Úrad splnomocnenca pre rómske komunity	Počet min. 150 poskytnutých poradenstiev pre NEET	Nízka miera zamestnanosti mladých ľudí z MRK	Vytvorenie podmienok pre asistenciu pri pracovných pohovoroch a realizácii pracovného poradenstva	Zvýšené šance na zamestnanie pre mladých ľudí z MRK

Opatrenie 5: Identifikácia lokalít na zriadenie jednotných kontaktných miest (JKM) pre prácu s mládežou

Ciele opatrenia:

- Zabezpečiť efektívnu podporu mladých ľudí v situácii NEET a ohrozených situáciou NEET prostredníctvom zriadenia JKM v strategických lokalitách.
- Poskytnúť mladým ľuďom informačné, poradenské a vzdelávacie služby na zlepšenie ich uplatniteľnosti na trhu práce.
- Podporiť spoluprácu medzi samosprávou, vzdelávaco-pracovnými inštitúciami, zamestnávateľmi a MVO pre efektívnu integráciu NEET mládeže do spoločnosti.

Kritériá na výber lokalít:

- Vysoký podiel mladých ľudí v situácii NEET – na základe regionálnej analýzy budú prioritne vybrané oblasti s najvyššou mierou nezamestnanosti a neaktivity mládeže.
- Dostupnosť vzdelávacích a pracovných príležitostí – preferované budú lokality s nižšou dostupnosťou vzdelávacích programov a pracovných príležitostí.
- Regionálne špecifiká – zohľadnenie sociálno-ekonomických podmienok a mobility mladých ľudí.
- Spolupráca s miestnymi aktérmi – zohľadnenie možností spolupráce s obcami, školami, neziskovými organizáciami a zamestnávateľmi.

Očakávané prínosy:

- Zvýšenie zamestnateľnosti a zapojenia mladých do vzdelávania a praxe.
- Zlepšenie dostupnosti služieb pre mladých v situácii NEET.
- Zvýšenie spolupráce medzi samosprávami, vzdelávacími inštitúciami a podnikmi.
- Posilnenie sociálnej inklúzie a prevencia dlhodobej nezamestnanosti mládeže.

5.1. Navrhované lokality pre JKM (min. v 5 okresoch z 8)

Lokality pre zriadenie JKM budú určené hlavne na základe počtu mladých NEET v danom okrese, ich percentuálneho podielu z celkového počtu mladých ľudí v danom okrese, inštitúcií, ktoré v danom regióne pracujú s mladými NEET v rámci aktuálnych činností, priestorových možností, ľudského potenciálu pre zamestnanie v JKM.

V prehľade uvádzame počet mladých NEET a ich percentuálny podiel z celkového počtu mladých ľudí v danom okrese.

Zdroj: Regionálna analýza o mladých ľuďoch ohrozených situáciou NEET a v situácii NEET – Filozofická fakulta Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach – **Tabuľka 1** Štruktúra NEET z hľadiska príslušnosti do skupiny aktívnych (NEET - UoZ) a neaktívnych (NEET -neaktívni) (SODB 2021; ÚPSVaR 2024a; ÚPSVaR 2024b)

1. Košice-okolie – 6542 NEET osôb (26,83 %) – min. 1 JKM z dôvodu rozsiahleho územia
  - Rozsiahle územie bez dostatočných vzdelávacích a pracovných možností.
  - Dochádzanie mladých ľudí do Košíc vytvára bariéry.
  - Vysoký podiel mladých ľudí v rizikovej situácii
  - Potreba podpory marginalizovaných skupín
  - Potenciál spolupráce so školami a komunitnými organizáciami.
2. Michalovce – 6324 NEET osôb (31,23 %)
  - Významné regionálne centrum, ale vysoký podiel NEET.
  - Nedostatok pracovných príležitostí pre mladých.
  - Vhodné miesto pre pilotné JKM s potenciálom rozšírenia do okolitých obcí.
3. Spišská Nová Ves – 6072 NEET osôb (31,25 %)
  - Centrum pre okolitý región s existujúcou infraštruktúrou.
  - Prístup k školám a firmám umožňuje aktívnu spoluprácu.
  - Potenciál pre rozvoj zamestnaneckých a vzdelávacích programov
4. Košice – 5375 NEET osôb (15,15 %)
  - Krajské mesto s existujúcou infraštruktúrou.

- Potreba podpory marginalizovaných skupín.
  - Prístup k školám a firmám umožňuje aktívnu spoluprácu.
  - Potenciál pre rozvoj zamestnaneckých a vzdelávacích programov.
5. Trebišov – 5164 NEET osôb (26,90 %)
    - Veľká skupina mladých mimo vzdelávania a trhu práce.
    - Kritická potreba podpory zamestnanosti a vzdelávania.
    - Významné miesto pre aktivity zamerané na sociálne znevýhodnených mladých.
  6. Rožňava – 2997 NEET osôb (28,63 %)
    - Najvyšší podiel NEET v rámci KSK.
    - Slabá dostupnosť vzdelávania a pracovných príležitostí.
    - Vhodné miesto na intervenciu v oblasti zamestnanosti a zručností.
  7. Gelnica – 1782 NEET osôb (28,39 %)
    - Nízke možnosti zamestnania a vzdelávania.
    - Dlhodobá nezamestnanosť mladých.
    - Potreba zaviesť kariérové poradenstvo a mentoring.
  8. Sobrance – 1189 NEET osôb (28,40 %)
    - Malé stredné školy a odborného vzdelávania.
    - Vysoká migrácia mladých za prácu a štúdiom mimo regiónu.
    - Potreba vytvárať podporného systému v mieste.

5.2. Odporúčanie a návrhy pracovných skupín pre JKM

Na základe výstupov zo všetkých pracovných skupín (Vzdelávanie, Zamestnanosť, Mládežnícke a občianske organizácie, Verejný sektor) sú vytvorené súhrnné odporúčania pre zriadenie a fungovanie JKM v KSK.

5.2.1. Výber a rozvoj zamestnancov JKM

- Zamestnanci JKM by mali mať skúsenosti v oblasti sociálnej práce, vzdelávania, kariérového poradenstva alebo komunitnej práce .
- Nutnosť vytvárať štandardy kvalifikácie a kompetenčný profil pracovníkov, aby mohli pracovať s cieľovou skupinou NEET.
- Pracovníci by mali vykonávať odborné školenia , ktoré zahŕňajú:
  - Komunikačné a motivačné techniky na prácu s demotivovanými mladými ľuďmi.
  - Kariérové poradenstvo a mentoring – ako viesť mladých k zamestnaniu a vzdelávaniu.
  - Znalosť možností financovania a podpory – orientácia v sociálnych dávkach, vzdelávacích a zamestnaneckých programoch.
  - Psychologická príprava – práca s mladými v krízových situáciách, riešenie konfliktov, podpora duševného zdravia, rozvoj zručností budovania medzisektorových partnerstiev.
- Potreba supervízie a kontinuálneho vzdelávania zamestnancov JKM – pravidelné workshopy, výmena skúseností medzi regiónmi, zapojenie expertov.
- Zamestnanci JKM by mali byť prioritne "nadšenci", ktorí vedia pracovať s mládežou a rozumejú ich potrebám.
- Mali by sa riadiť princípmi ako napríklad: princíp: „Potrebujem poznať Tvoju minulosť nie preto, aby som Ťa hodnotil, ale aby som Ti vedel efektívne pomôcť.“; princíp: nízkoprahové naladenia pracovníkov; prístup orientovaný na človeka a riešenie a pod.

- Je potrebné poznanie a pochopenie cieľovej skupiny NEET – ich motivácií, bariér vstupu na trh práce, sociálneho prostredia.

5.2.2. Identifikácia a práca s cieľovými skupinami

- JKM má mať presnú evidenciu mladých ľudí v situácii NEET – vytváranie dát s informáciami o ich vzdelanostnej úrovni, pracovných skúsenostiach a sociálnej situácii.
- Pracovníci JKM by mali aktívne vyhľadávať mladých NEET – nie čakať, že by sami začali.
- Pracovníci JKM by mali využívať efektívne formy práce s mladými NEET :
  - Terénna práca v komunitách.
  - Spolupráca so školami, aby identifikovali ohrozených mladých ešte pred ich vypadnutím zo systému.
  - Spolupráca s neziskovými organizáciami, komunitnými centrami, zamestnávateľmi a úradmi práce.
- Osobný prístup – individuálne stretnutia s každým mladým človekom, tvorba osobných plánov rozvoja.
- JKM by mali mať k dispozícii tlmočníkov a osobných asistentov pre marginalizované skupiny (napr. Rómovia, národnostné menšiny, cudzinci, zdravotne znevýhodnení).
- Dôležitá je citlivosť na regionálne a kultúrne špecifiká – iné potreby majú mladí ľudia v mestách, iné vo vidieckych oblastiach.

5.2.3. Poskytované služby v rámci JKM

- *Kariérové poradenstvo:*
  - Individuálne konzultácie o možnostiach zamestnania a samostatnej zárobkovej činnosti.
  - Pomoc pri písaní životopisu, príprava na pracovné pohovory.
  - Spojenie so zamestnávateľmi – o dostupných pracovných miestach.
  - Podpora pri absolvovaní rekvalifikačných kurzov.
  - Pomoc s vybavovaním podpory pre začínajúcich živnostníkov (SZČO).
- *Vzdelávanie a rozvoj zručností:*
  - Organizovanie neformálnych kurzov soft skills.
  - Organizovanie školení týkajúcich sa rodovej nerovnosti a budovania sebavedomia pre dievčatá v NEET situácii.
  - Príprava mladých na pracovný trh (finančná gramotnosť, digitálna gramotnosť, time management).
  - Podpora duálneho vzdelávania a prepojenie so školami.
  - Učenie sa cez príklad dobrej praxe – zapojenie bývalých NEET, ktorí uspeli.
- *Sociálna a psychologická podpora:*
  - Poradenstvo v oblasti duševného zdravia.
  - Pomoc pri riešení rodinných problémov vrátane zapojenia rodičov.
  - Skupinové diskusie a komunitné stretnutia na podporu sociálnej inklúzie.
  - Programy na zvyšovanie sebavedomia a motivácie mladých.
- *Prepojenie so zamestnávateľmi:*
  - Tvorba databázy zamestnávateľov otvorených na zamestnávanie NEET.
  - Organizovanie stretnutí a networkingových akcií medzi firmami a mladými.
  - Spolupráca so zamestnávateľmi na vytváraní flexibilných pracovných miest.
  - Program mentoringu medzi zamestnancami firiem a mladými NEET.
- *Dobrovoľníctvo a komunitné aktivity:*
  - Zapojenie mladých do dobrovoľníckych projektov (získanie skúseností, motivácia).
  - Spolupráca s občianskymi združeniami na rozvoj komunitných iniciatív.

5.2.4. Organizačné a systémové nastavenie JKM

- Je potrebné prepojiť relevantné inštitúcie:
  - Miestne samosprávy a úrady práce.
  - Školy, komunitné centrá a organizácie pracujúce s mládežou.
  - Firmy a zamestnávateľské združenia.
  - Verejný sektor – sociálne služby, poradenské centrá.
- Zber a analýza dát :
  - Pravidelné mapovanie situácie NEET v regióne.
  - Sledovanie efektivity služieb JKM.
  - Zdieľanie údajov medzi inštitúciami pre lepšiu koordináciu.
- Dostupnosť a propagácia JKM :
  - Intenzívna kampaň o existencii JKM, aby sa mladí ľudia o nich dozvedeli.
  - Aktívna prítomnosť JKM na sociálnych sieťach v komunitách.
  - Jednoduchý prístup – fyzická dostupnosť JKM, ale aj online podpora.
- Udržateľnosť a financovanie :
  - Zabezpečenie stabilného financovania JKM (EÚ fondy, štátne dotácie, spolupráca so súkromným sektorom).
  - Zapojenie podnikateľských subjektov do podpory JKM.
  - Možnosť využívať dobrovoľníkov a mentorov z radov podnikateľov a skúsených pracovníkov.

3. Hodnotenie a monitorovanie Akčného plánu PRP

S cieľom zabezpečiť udržateľnosť opatrení v rámci Akčného plánu bude Platforma regionálnych partnerov pravidelne monitorovať realizáciu aktivít a hodnotiť ich dopad. Tento proces umožní flexibilné prispôsobenie opatrení aktuálnym výzvam v oblasti mládežníckej politiky, vzdelávania a zamestnanosti mladých NEET v Košickom samosprávnom kraji. Cieľom monitorovania a hodnotenia Akčného plánu PRP je zabezpečiť, aby platforma efektívne reagovala na zmeny a spoločenské výzvy, poskytovala merateľné výsledky a zostala kľúčovým nástrojom na podporu mladých NEET v Košickom samosprávnom kraji.

➤ Pravidelné monitorovanie a vyhodnocovanie

Ročná monitorovacia správa

Každý rok bude PRP predkladať monitorovaciu správu obsahujúcu:

- Vyhodnotenie plnenia merateľných ukazovateľov a činností definovaných v Akčnom pláne.
- Analýza efektívnosti implementovaných opatrení vrátane úspešnosti integrácie mladých NEET do vzdelávania a zamestnania.
- Identifikáciu bariér a nových trendov súvisiacich so sociálnou inklúziou a zamestnanosťou mladých.
- Návrhy na zlepšenie a aktualizáciu Akčného plánu vychádzajúce zo spätnej väzby členov pracovných skupín.

Termín predkladania: do 28. februára každého roka

Zodpovedný subjekt: Predseda PRP v spolupráci s pracovnými skupinami

➤ Komplexné hodnotenie každé 2 roky

Externé hodnotenie dopadu PRP

Každé dva roky sa uskutoční externé hodnotenie Akčného plánu s cieľom získať objektívny pohľad na jeho účinnosť a relevanciu. Hodnotenie zabezpečí nezávislý odborný subjekt vybraný PRP prostredníctvom transparentného výberového procesu. Obsah hodnotenia:

- Analýza úspešnosti implementovaných opatrení a ich prínos pre mladých NEET.
- Hodnotenie adaptability Akčného plánu na meniace sa podmienky trhu práce a sociálne trendy.
- Vyhodnotenie trendov v mládežníckej populácii, vrátane vplyvu digitalizácie, migrácie a nových foriem zamestnania.
- Zber spätnej väzby od mladých NEET, zamestnávateľov a regionálnych aktérov prostredníctvom dotazníkov a fókusových skupín.
- Zahrnutie výsledkov a odporúčaní do návrhu aktualizácie Akčného plánu.

Frekvencia hodnotenia: každé 2 roky

Zodpovedný subjekt: Predseda PRP v spolupráci s nezávislým hodnotiteľom

➤ Mechanizmus aktualizácie Akčného plánu

Pravidelná revízia a aktualizácia opatrení

Na základe výsledkov monitorovania a hodnotenia môže PRP iniciovať aktualizáciu Akčného plánu. Proces aktualizácie zahŕňa:

- Diskusia v pracovných skupinách PRP (pravidelné stretnutia minimálne raz ročne).
- Návrh úpravy Akčného plánu pripravený predsedom PRP v spolupráci s relevantnými aktérmi.
- Schválenie úprav Akčného plánu.

Minimálna frekvencia aktualizácie: raz za 2 roky alebo na základe významných zmien v mládežníckej politike a trhu práce.

Zodpovedný subjekt: Predseda PRP

➤ Digitálne nástroje a analytická podpora

Využitie dát a prieskumov na zlepšenie plánovania.

PRP bude aktívne využívať moderné analytické nástroje a výsledky sociálnych prieskumov na identifikáciu a pochopenie zmien v potrebách mladých NEET. Medzi kľúčové zdroje údajov patria:

- Údaje z ÚPSVaR, školských inštitúcií a zamestnávateľov.
- Regionálne prieskumy mládeže, realizované minimálne raz za 3 roky.
- Sociálne prieskumy na vyhodnotenie vplyvu digitalizácie, migrácie a nových pracovných modelov na mladých ľudí v situácii NEET.

Frekvencia zberu údajov: priebežne, s komplexným prieskumom minimálne raz za 3 roky

Zodpovedný subjekt: Predseda PRP v spolupráci s výskumnými a analytickými partnermi

➤ Transparentnosť a zodpovednosť

Zverejňovanie správ a výsledkov

Všetky monitorovacie správy a výsledky hodnotení budú verejne dostupné na webovom sídle PRP. Transparentnosť zabezpečí dôveru verejnosti, zainteresovaných aktérov a samotných mladých ľudí v efektívnosť a spravodlivosť implementovaných opatrení.

Zodpovedný subjekt: Predseda PRP

➤ Nástroje monitorovania a hodnotenia akčného plánu

Pre nastavenie nástrojov monitorovania a hodnotenia akčného plánu sú dôležité jednotlivé špecifiká uvedené v samotnom dokumente, do tohto procesu sú zainteresovaní všetci aktéri - realizátori aktivít, pričom PRP je v úlohe koordinátora a zodpovedného subjektu. Navrhované kvantitatívne a kvalitatívne ukazovatele:

Kvantitatívne ukazovatele:

- **Počet mladých ľudí v situácii NEET zapojených do programu:** Tento ukazovateľ sleduje počet mladých ľudí, ktorí nie sú zamestnaní, nevzdelávajú sa ani neabsolvujú odbornú prípravu, a ktorí sa podieľajú na aktivitách programu.
- **Počet poskytnutých individuálnych poradenských služieb:** Monitoruje počet mladých ľudí, ktorí využili individuálne poradenstvo zamerané na ich osobné a profesionálne potreby.
- **Počet účastníkov, ktorí získali certifikované zručnosti alebo kvalifikácie:** Sleduje počet mladých ľudí, ktorí úspešne absolvovali vzdelávacie programy a získali potvrdené certifikáty alebo kvalifikácie.
- **Počet nových pracovných miest vytvorených pre účastníkov programu:** Zameriava sa na počet pracovných pozícií špeciálne vytvorených pre mladých ľudí zapojených do programu.

- **Miera udržania zamestnania po 6 a 12 mesiacoch od nástupu:** Tento ukazovateľ hodnotí, koľko percent účastníkov si udržalo zamestnanie po 6 a 12 mesiacoch od začiatku pracovného pomeru.

Kvalitatívne metódy – realizované raz ročne:

- **Hĺbkové rozhovory s účastníkmi programu:** Poskytujú detailný pohľad na osobné skúsenosti mladých ľudí, identifikujú prekážky, s ktorými sa stretli, a hodnotili prínos programu z ich perspektív.
- **Fokusové skupiny so zamestnávateľmi a mentormi:** Umožňujú získať spätnú väzbu od tých, ktorí pracujú priamo s účastníkmi programu, a diskutovať o možnostiach zlepšenia spolupráce a podpory.
- **Analýza úspešných štúdií integrácií:** Detailné skúmanie konkrétnych prípadov mladých prípadov ľudí, ktorí úspešne prešli programom a integrovali sa na trh práce, s cieľom identifikovať osvedčené postupy a faktory úspechu.
- **Prieskum spokojnosti medzi účastníkmi a zainteresovanými stranami:** Štandardizované dotazníky hodnotiace spokojnosť s rôznymi aspektmi programu, ako sú kvalita školenia, podpora mentorov či celková organizácia.

4. Záver

Akčný plán Záruky pre mladých v Košickom samosprávnom kraji predstavuje komplexnú a systémovú odpoveď na závažnú problematiku mladých ľudí v situácii NEET. Prostredníctvom participatívneho procesu, do ktorého boli zapojení zástupcovia vzdelávacích inštitúcií, zamestnávateľov, mládežníckych organizácií, neziskového sektora a verejnej správy, boli identifikované kľúčové výzvy a priority. Výsledkom tejto spolupráce je vytvorenie Platformy regionálnych partnerov (PRP), ktorá zohráva ústrednú úlohu v koordinácii a monitorovaní aktivít tohto akčného plánu.

Realizácia navrhnutých opatrení je zameraná na zlepšenie prenositeľných kompetencií mladých, podporu vzdelávania, zamestnávania, sociálnej inklúzie a občianskej angažovanosti. Veľký dôraz sa kladie na integráciu formálneho a neformálneho vzdelávania, posilnenie kariérového poradenstva, mentoringových programov a spolupráce so zamestnávateľmi. Vytvorenie Jednotných kontaktných miest (JKM) v strategických lokalitách výrazne zvýši dostupnosť služieb a efektívnosť podpory mladým v kritických oblastiach kraja.

Monitorovanie a hodnotenie akčného plánu zabezpečí jeho flexibilitu a schopnosť adaptovať sa na meniace sa potreby mladých ľudí v situácii NEET. Dlhodobým cieľom je dosiahnuť lepšiu sociálnu integráciu, zvýšiť zamestnanosť mladých a predchádzať ich sociálnemu vylúčeniu. Úspešná implementácia tohto plánu je preto dôležitým krokom k udržateľnému rozvoju regiónu a zlepšeniu kvality života mladých ľudí v Košickom samosprávnom kraji.